

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

**TARYBOS BENDROJI POZICIJA 2008/944/BUSP**

**2008 m. gruodžio 8 d.**

**nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę**

(OL L 335, 2008 12 13, p. 99)

iš dalies keičiami:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
► <b><u>M1</u></b> 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560	L 239	16	2019 9 17

**▼B****TARYBOS BENDROJI POZICIJA 2008/944/BUSP**

2008 m. gruodžio 8 d.

nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę

*1 straipsnis***▼M1**

1. Kiekviena valstybė narė pagal 2 straipsnyje nustatytus kriterijus atskirai įvertina kiekvieną jai pateiktą gaminių, įtrauktų į 12 straipsnyje minimą ES bendrą karinės įrangos sąrašą, eksporto licencijos paraišką, įskaitant dėl Vyriausybės perdavimų Vyriausybei.

1a. Jei atsiranda naujos susijusios informacijos, kiekviena valstybė narė raginama dar kartą įvertinti jau suteiktas gaminių, įtrauktų į ES bendrą karinės įrangos sąrašą, eksporto licencijas.

**▼B**

2. 1 dalyje minimos eksporto licencijos paraiškos apima:

- fizinio eksporto licencijų paraiškas, įskaitant skirtas karinės įrangos licencijuotai gamybai trečiosiose šalyse,
- tarpininkavimo licencijų paraiškas,
- tranzito ar perkrovimo licencijų paraiškas,
- licencijų paraiškas bet kokiems nematerialiems programinės įrangos ir technologijų perdavimams, pvz., elektroninėmis priemonėmis, faksu ar telefonu.

Valstybių narių teisės aktuose nurodoma, kuriais atvejais pagal šias paraiškas reikalinga eksporto licencija.

*2 straipsnis***Kriterijai****▼M1**

1. Pirmasis kriterijus: valstybių narių tarptautinių pareigų ir įsipareigojimų, visų pirma JT Saugumo Tarybos ar Europos Sąjungos priimtų sankcijų, susitarimų dėl ginklų neplatavimo ir kitais klausimais, taip pat kitų tarptautinių pareigų vykdymas ir įsipareigojimų laikymasis;

**▼B**

Eksporto licencija neišduodama, jeigu jos patvirtinimas, *inter alia*, būtų nesuderinamas su:

- a) valstybių narių tarptautinėmis pareigomis ir jų įsipareigojimais vykdyti Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos nustatytą ginklų embargą;
- b) valstybių narių tarptautinėmis pareigomis pagal Branduolinio ginklo neplatavimo sutartį, Biologinių ir toksinių ginklų konvenciją ir Cheminio ginklo konvenciją;

▼ **M1**

- ba) valstybių narių tarptautinėmis pareigomis pagal Konvenciją dėl tam tikrų įprastinių ginklų ir atitinkamus prie jos pridėtus protokolus;
- bb) valstybių narių tarptautinėmis pareigomis pagal Sutartį dėl prekybos ginklais;
- c) valstybių narių tarptautinėmis pareigomis pagal Konvenciją dėl priešpėstinių minų naudojimo, kaupimo, gamybos ir perdavimo uždraudimo ir dėl jų sunaikinimo (Otavos konvencija);
- ca) valstybių narių įsipareigojimais pagal Veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo;

▼ **B**

- d) valstybių narių įsipareigojimais pagal Australijos grupės, Raketų technologijų kontrolės režimo, ZANGGER komiteto, Branduolinių tiekėjų grupės, Wassenaaro susitarimo ir Hagos elgesio kodekso dėl balistinių raketų platinimo reikalavimus.

2. Antrasis kriterijus: pagarba žmogaus teisėms galutinės paskirties šalyje ir tos šalies pagarba tarptautinei humanitarinei teisei

— Įvertinusios šalies gavėjos požiūrį į atitinkamus tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose nustatytus principus, valstybės narės:

- a) atsisako išduoti eksporto licenciją esant aiškiam pavojui, kad numatomos eksportuoti karinės technologijos arba įranga gali būti panaudotos vidaus represijoms;
- b) kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgdamos į karinių technologijų ar įrangos pobūdį, itin apdairiai ir atidžiai išduoda licencijas šalims, kuriose Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos arba Europos Tarybos kompetentingos institucijos yra nustačiusios rimtų žmogaus teisių pažeidimų.

Dėl to technologijoms arba įrangai, kurias galima panaudoti vidaus represijoms, *inter alia*, priskirtinos tokios ar panašios technologijos arba įranga, kurias numatomas galutinis naudotojas naudoja vidaus represijoms, ir tai galima įrodyti, arba jeigu yra pagrindas manyti, kad technologijos arba įranga bus panaudotos ne pagal jų nustatytą galutinę paskirtį arba naudojamos ne galutinio naudotojo ir naudojamos vidaus represijoms. Pagal šios bendrosios pozicijos 1 straipsnį technologijų arba įrangos pobūdis bus atidžiai patikrintas, ypač jeigu ją ketinama naudoti vidaus saugumo tikslais. Vidaus represijoms, *inter alia*, yra priskiriami kankinimai ir kitoks žiaurus, nežmoniškas ar žeminantis elgesys arba baudimas, mirties nuosprendžio įvykdymas be teismo ar savavališkai, asmenų dingimas, nesankcionuotas sulaikymas ir kiti rimti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pažeidimai, nustatyti atitinkamuose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, tarp jų Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje bei Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte.

**▼B**

— Įvertinusios šalies gavėjos požiūrį į atitinkamus tarptautinės humanitarinės teisės dokumentuose nustatytus principus, valstybės narės:

- c) atsisako išduoti eksporto licenciją esant aiškiam pavojui, kad numatomos eksportuoti karinės technologijos arba įranga galėtų būti panaudotos rimtiems tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimams.

3. Trečiasis kriterijus: vidaus padėtis galutinės paskirties šalyje – esamos įtampos ar ginkluotų konfliktų veiksnys

Valstybės narės atsisako išduoti karinių technologijų arba įrangos eksporto licenciją, jeigu dėl tokio eksporto galutinės paskirties šalyje kiltų ar pailgėtų ginkluoti konfliktai arba paaštrėtų esama įtampa ar konfliktai.

4. Ketvirtasis kriterijus: regioninės taikos, saugumo ir stabilumo išsaugojimas

Valstybės narės atsisako išduoti eksporto licenciją, jeigu esama aiškaus pavojaus, kad numatomas gavėjas numatomas eksportuoti karines technologijas arba įrangą panaudos agresijos tikslais prieš kitą šalį arba naudodamas jėgą pareikš teritorines pretenzijas. Svarstydamos šiuos pavojus, valstybės narės atsižvelgia, *inter alia*, į:

- a) tai, ar tarp gavėjo ir kitos šalies nėra ginkluoto konflikto arba tokio konflikto tikimybės;
- b) tai, ar gavėjas praeityje nėra pareiškęs pretenzijų į kaimyninės šalies teritoriją arba grasinęs jas pareikšti naudodamas jėgą;
- c) tikimybę, kad karinės technologijos arba įranga galėtų būti panaudotos ne gavėjo teisėto nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais;
- d) būtinybę nesukelti didelių neigiamų pasekmių regioniniam stabilumui.

5. Penktasis kriterijus: valstybių narių ir teritorijų, už kurių išorės santykius atsako valstybė narė, taip pat draugiškų šalių ir šalių sąjungininkių nacionalinis saugumas

Valstybės narės atsižvelgia į:

- a) galimą numatomo karinių technologijų arba įrangos eksporto poveikį jų gynybos ir saugumo interesams, taip pat kitos valstybės narės, draugiškų šalių bei šalių sąjungininkių gynybos ir saugumo interesams, pripažindamos, kad šis veiksnys negali turėti įtakos pagarbos žmogaus teisėms ir regioninės taikos, saugumo ir stabilumo išlaikymo kriterijams;
- b) pavojų, kad atitinkamos karinės technologijos arba įranga bus panaudotos prieš jų arba kitų valstybių narių, joms draugiškų šalių ir šalių sąjungininkių pajėgas.

6. Šeštasis kriterijus: perkančiosios šalies elgesys tarptautinės bendruomenės atžvilgiu, visų pirma jos požiūris į terorizmą, jos aljansų pobūdis ir tarptautinės teisės principų laikymasis

**▼B**

Valstybės narės atsižvelgia, *inter alia*, į perkančiosios šalies ankstesnį elgesį, susijusį su:

- a) tuo, ar ji remia ar skatina terorizmą ir tarptautinį organizuotą nusikalstamumą;
- b) jos tarptautinių įsipareigojimų, pirmiausia dėl jėgos nenaudojimo, ir įsipareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę laikymusi;
- c) jos įsipareigojimais ginklų neplatavimo bei kitose ginklų kontrolės ir nusiginklavimo srityse, visų pirma atitinkamų pirmojo kriterijaus b punkte nurodytų ginklų kontrolės ir nusiginklavimo konvencijų pasirašymu, ratifikavimu ir įgyvendinimu.

7. Septintasis kriterijus: pavojus, kad karinės technologijos arba įranga perkančiojoje šalyje bus naudojamos ne pagal paskirtį ar pakartotinai eksportuotos nepageidautinomis sąlygomis

Vertinant numatomų eksportuoti karinių technologijų arba įrangos poveikį šaliai gavėjai ir pavojų, kad tokios technologijos arba įranga galėtų būti skirtos nepageidautinam galutiniam naudotojui arba nepageidautinam galutiniam naudojimui, atsižvelgiama į:

- a) teisėtus šalies gavėjos gynybos ir vidaus saugumo interesus, įskaitant jos dalyvavimą Jungtinių Tautų arba kitose taikos palaikymo operacijose;
- b) šalies gavėjos technines galimybes naudoti tokias technologijas arba įrangą;
- c) šalies gavėjos sugebėjimą veiksmingai kontroliuoti eksportą;
- d) pavojų, kad tokios technologijos arba įranga bus pakartotinai eksportuotos į nepageidautinas paskirties vietas, bei šalies gavėjos ankstesnį elgesį laikantis, eksportuojančiosios valstybės narės manymu, reikiamų nuostatų dėl pakartotinio eksporto ar gaunant jos leidimą pakartotinai eksportuoti;
- e) pavojų, kad tokios technologijos arba įranga bus skirtos teroristinėms organizacijoms ar atskiriems teroristams;
- f) atvirkštinės inžinerijos arba netyčinio technologijų perdavimo pavojų.

8. Aštuntasis kriterijus: karinių technologijų arba įrangos eksporto suderinamumas su šalies gavėjos techniniais ir ekonominiais pajėgumais, atsižvelgiant į pageidavimą, kad valstybės savo teisėtus saugumo ir gynybos poreikius turėtų patenkinti ginkluotės tikslams skirdamos kuo mažiau žmoniškųjų ir ekonominių išteklių

Remdamosi informacija iš tokių šaltinių kaip Jungtinių Tautų vystymosi programos, Pasaulio banko, Tarptautinio valiutos fondo ir Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ataskaitos, valstybės narės atsižvelgia į tai, ar numatomas eksportas nepakenks šalies gavėjos darniam vystymuisi. Šiuo atžvilgiu jos apsvarsto šalies gavėjos santykinius karinių ir socialinių išlaidų lygius, atsižvelgdamos į ES ar dvišalę pagalbą.

**▼B***3 straipsnis*

Ši bendroji pozicija nepažeidžia valstybių narių teisės vykdyti labiau ribojančią nacionalinę politiką.

*4 straipsnis*

1. Valstybės narės išsiunčia duomenis apie licencijų, kurios nebuvo išduotos vadovaujantis šios bendrosios pozicijos kriterijais, paraiškas paaiškindamos, kodėl buvo atsisakyta jas išduoti. Bet kuri valstybė narė, prieš išduodama licenciją, kurią iš esmės tapačiam sandoriui per ankstesnius trejus metus atsisakė išduoti kita valstybė narė ar valstybės narės, pirmiausia konsultuojasi su valstybe nare ar valstybėmis narėmis, atsisakiusiomis ją išduoti. Jeigu po konsultacijų valstybė narė vis dėlto nusprendžia išduoti licenciją, ji apie tai praneša atsisakiusiai ją išduoti valstybei narei arba valstybėms narėmis ir išsamiai išdėsto savo motyvus.

2. Sprendimą perduoti arba atsisakyti perduoti karines technologijas arba įrangą kiekviena valstybė narė priima savo nuožiūra. Laikoma, kad buvo atsisakyta išduoti licenciją tais atvejais, kai valstybė narė atsisakė suteikti leidimą parduoti ar eksportuoti atitinkamas karines technologijas arba įrangą, jei priešingu atveju toks pardavimas būtų įvykęs, arba atsisakė suteikti leidimą sudaryti atitinkamą sutartį. Šiais tikslais pagal nacionalines procedūras atsisakymas, apie kurį turi būti pranešta, gali būti ir atsisakymas suteikti leidimą pradėti derybas arba neigiamas atsakymas į oficialų pradinį paklausimą dėl konkretaus užsakymo.

3. Tokius atsisakymus ir konsultacijas valstybės narės laiko paslaptį ir nenaudoja jų komerciniais tikslais.

*5 straipsnis*

Eksporto licencijos išduodamos tik remiantis patikimomis ankstesnėmis žiniomis apie galutinį naudojimą galutinės paskirties šalyje. Tam paprastai reikės nuodugnai patikrinto galutinio naudotojo liudijimo ar atitinkamų dokumentų ir (arba) oficialaus leidimo, kuriuos išdavė galutinės paskirties šalis. Vertindamos gamybai trečiojoje šalyse skirto karinių technologijų arba įrangos eksporto licencijų paraiškas, valstybės narės pirmiausia atsižvelgia į galutinio produkto galimą panaudojimą gamybos šalyje ir į pavojų, kad galutinis produktas galėtų būti skirtas arba eksportuojamas nepageidautinam galutiniam naudotojui.

**▼M1***6 straipsnis*

Nedarant poveikio Tarybos reglamentui (EB) Nr. 428/2009 <sup>(1)</sup>, šios bendrosios pozicijos 2 straipsnyje nustatyti kriterijai ir 4 straipsnyje numatyta konsultavimosi procedūra taip pat taikytini valstybėms narėms dvejopo naudojimo prekių ir technologijų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 428/2009 I priede, atžvilgiu, kai yra rimtas pagrindas manyti, kad

<sup>(1)</sup> 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą (OL L 134, 2009 5 29, p. 1).

**▼ M1**

tokių prekių ir technologijų galutinis naudotojas bus ginkluotosios pajėgos arba vidaus saugumo pajėgos ar panašūs šalies gavėjos subjektai. Laikoma, kad šioje bendrojoje pozicijoje minimos karinės technologijos arba įranga apima tokias prekes ir technologijas.

*7 straipsnis*

Siekdamos maksimaliai padidinti šios bendrosios pozicijos veiksmingumą, valstybės narės, įgyvendindamos BUSP, stiprina bendradarbiavimą ir skatina konvergenciją karinių technologijų ir įrangos eksporto srityje, *inter alia*, keičiantis atitinkama informacija, įskaitant informaciją, susijusią su pranešimais apie atsisakymą išduoti licenciją, ir informaciją apie ginklų eksporto politiką, taip pat nustatant galimas priemones, kuriomis būtų dar labiau padidinta konvergencija.

*8 straipsnis*

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. kiekviena valstybė narė Europos išorės veikslių tarnybai pateikia ankstesnių kalendorinių metų informaciją apie savo karinių technologijų ir įrangos eksportą ir šios bendrosios pozicijos įgyvendinimą.

2. ES metinė ataskaita, grindžiama visų valstybių narių pateiktais duomenimis, pateikiama Tarybai priimti ir Europos išorės veikslių tarnybos svetainėje skelbiama viešai kaip aprašomoji ataskaita ir internetinė paieškos funkciją turinti duomenų bazė.

3. Be to, kiekviena ES bendrajame kariniame sąraše nurodytas technologijas arba įrangą eksportuojanti valstybė narė paskelbia nacionalinę karinių technologijų ir įrangos eksporto ataskaitą, kurios turinys atitiks taikomus nacionalinės teisės aktus.

**▼ B***9 straipsnis*

Atsižvelgdamos į šios bendrosios pozicijos principus ir kriterijus, valstybės narės atitinkamai pagal BUSP reikalavimus bendrai įvertina valstybių narių karinių technologijų ir įrangos eksporto potencialių arba esamų gavėjų padėtį.

*10 straipsnis*

Nors valstybės narės prirėkus gali atsižvelgti ir į siūlomo eksporto poveikį jų ekonominiams, socialiniams, komerciniams bei pramoniniams interesams, šie veiksniai neturi įtakos pirmiau minėtų kriterijų taikymui.

**▼ B***11 straipsnis*

Valstybės narės deda visas pastangas, kad paskatintų karines technologijas arba įrangą eksportuojančias kitas valstybes taikyti šios bendrosios pozicijos kriterijus. Jos reguliariai keičiasi su tomis trečiosiomis valstybėmis savo karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolės politikos ir kriterijų taikymo patirtimi.

*12 straipsnis*

Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės teisės aktai suteiktų joms galimybę kontroliuoti ES bendrame karinės įrangos sąraše nurodytų technologijų ir įrangos eksportą. Sudarant valstybių narių nacionalinius karinių technologijų ir įrangos sąrašus vadovaujamosi ES bendru karinės įrangos sąrašu, bet jis jų tiesiogiai nepakeičia.

**▼ M1***13 straipsnis*

Igyvendinant šią bendrąją poziciją vadovaujamosi reguliariai peržiūrimu šios bendrosios pozicijos Naudojimosi vadovu.

**▼ B***14 straipsnis*

Ši bendroji pozicija įsigalioja jos priėmimo dieną.

**▼ M1***15 straipsnis*

Ši bendroji pozicija peržiūrima praėjus penkeriems metams nuo Tarybos sprendimo (BUSP) 2019/1560 <sup>(1)</sup> priėmimo dienos.

**▼ B***16 straipsnis*

Ši bendroji pozicija skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

<sup>(1)</sup> 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560, kuriuo iš dalies keičiama Bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 239, 2019 9 17, p. 16).